

IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG 2008/100/EK IRÁNYELVE

(2008. október 28.)

az élelmiszerek tápértékjelöléséről szóló 90/496/EGK tanácsi irányelvnek az ajánlott napi bevitel, az energiaátváltási együtthatók és fogalommeghatározások tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az élelmiszerek tápértékjelöléséről szóló, 1990. szeptember 24-i 90/496/EGK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 1. cikke (4) bekezdésének a) és j) pontjára, valamint 5. cikke (2) bekezdésére,

az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatósággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A 90/496/EGK irányelv előírja, hogy a rost fogalmát meg kell határozni.
- (2) Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ melléklete meghatározza, hogy az „élelmisrost-forrás” vagy az „élelmi rostban gazdag” tápanyag-összetételre vonatkozó állítás milyen feltételek mellett alkalmazható.
- (3) Az egyértelműség és az erre a fogalomra utaló egyéb közösségi jogszabályokkal való egységesség érdekében meg kell határozni a „rost” fogalmát.
- (4) A rost fogalmának meghatározásakor figyelembe kell venni a Codex Alimentarius ezen a téren végzett munkáját és az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság diétás termékek, táplálkozás és allergiák tudományos testületének az élelmi rosttal kapcsolatban 2007. július 6-án megfogalmazott nyilatkozatát.
- (5) A rostokat a hagyományok szerint növényi anyagként fogyasztják, és egy vagy több kedvező élettani hatással rendelkeznek, például csökkentik a béltranszit idejét, növelik a széklet térfogatát, a vastagbél mikroflórájában erjedésre képesek, csökkentik a vér összkoleszterin- és LDL koleszterinszintjét, csökkentik az étkezés utáni vérglukózt, illetve a vérinzulin szintjét. Friss tudományos bizonyítékok azt mutatják, hogy a nem emészthető és az élelmiszer fogyasztásra kerülő formájában természetes módon nem jelen levő egyéb szénhidrát-polimerek is hasonlóan kedvező élettani hatásokat válthatnak ki. Ezért helyénvaló a rost fogalmának meghatározásába az

egy vagy több kedvező hatással bíró szénhidrát-polimereket is felvenni.

- (6) A rost fogalommeghatározásának megfelelő, növényi eredetű szénhidrát-polimerek a növényben szorosan kapcsolódhatnak a ligninhez vagy egyéb nem szénhidrát összetevőkhöz, mint például a fenoltartalmú vegyületekhez, viaszokhoz, szaponinokhoz, fitátokhoz, a kutinhoz és a fitoszterolokhoz. Ha ezek az anyagok szorosan kapcsolódnak a növényi eredetű szénhidrát-polimerekhez, és a szénhidrát-polimerekkel együtt rost-elemzés céljára kivonják őket, rostoknak lehet őket tekinteni. A szénhidrát-polimerektől elválasztott és úgy az élelmiszerhez adott anyagok viszont nem tekintendők rostnak.
- (7) Az új tudományos és technológiai fejlemények figyelembevétele céljából az energiaátváltási együtthatók jegyzékét módosítani kell.
- (8) Az FAO egyik műszaki műhelyének az élelmiszerek energiatartalmáról, a vizsgálati módszerekről és az átváltási együtthatókról készített jelentése szerint feltehető, hogy a hagyományos élelmiszerekben található rostok 70 %-a erjedésre képes. Ezért helyénvaló, hogy a rostok átlagos energiatartalmát a 8 kJ/g (2 kcal/g) szinten határozzuk meg.
- (9) Az eritritet igen sokfajta élelmiszerben lehet használni, többek között akkor, amikor az alacsonyabb energiatartalom érdekében olyan tápanyagokat kell helyettesíteni, mint a cukor.
- (10) Az eritrit többértékű alkohol (poliol), és a 90/496/EGK irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, jelenleg hatályos szabályok szerint energiatartalmát a polioloakra vonatkozó átváltási együttható szerint számolják ki, amely 10 kJ/g (2,4 kcal/g). Ezen energiaátváltási együttható használatával a fogyasztó nem kap teljes tájékoztatást a termék csökkentett energiatartalmáról, amelyet a termék előállítása során az eritrit felhasználásával értek el. Az élelmiszerügyi tudományos bizottság 2003. március 5-én az eritritről megfogalmazott véleményében megállapította, hogy az eritrit energiatartalma alacsonyabb, mint 0,9 kJ/g (alacsonyabb, mint 0,2 kcal/g). Ezért az eritrit számára megfelelő energiaátváltási együtthatót kell elfogadni.

⁽¹⁾ HL L 276., 1990.10.6., 40. o.

⁽²⁾ HL L 12., 2007.1.18., 3. o.

- (11) A 90/496/EGK irányelv melléklete felsorolja azokat a vitaminokat és ásványi anyagokat, amelyeket fel lehet tüntetni a tápértékjelölés részeként, megadja ajánlott napi bevitelük (RDA) mennyiségét, és szabályt határoz meg annak megállapítására, hogy mekkora mennyiség minősül jelentős mennyiségnek. Az ajánlott napi bevitel jegyzéke azt a célt szolgálja, hogy a tápértékjelölés és a jelentős mennyiség meghatározása céljából értékeket adjon meg.
- (12) A jelentős mennyiségre vonatkozó szabályra, amelyet a 90/496/EGK irányelv melléklete határoz meg, egyéb közösségi jogszabályok is hivatkoznak, különösen az étrend-kiegészítőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2002. június 10-i 2002/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 8. cikkének (3) bekezdése, az 1924/2006/EK rendelet melléklete, valamint a vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok élelmiszerekhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ 6. cikkének (6) bekezdése.
- (13) A 90/496/EGK irányelv mellékletében felsorolt ajánlott napi bevitel mennyiségei az 1998. évi helsinki FAO/WHO szakértői konzultációs értekezlet ajánlásán alapulnak.
- (14) Az egyéb közösségi jogszabályokkal való egységességet biztosítandó, a vitaminokat és ásványi anyagokat, illetve ajánlott napi bevitelük mennyiségeit tartalmazó, jelenleg hatályos jegyzéket az 1998 óta történt tudományos fejlődés fényében aktualizálni kell.
- (15) Az Élelmiszerügyi Tudományos Bizottság 2003. március 5-én a tápértékjelölés referenciaértékeinek felülvizsgálatáról megfogalmazott véleményében felnőttekre vonatkozó címkézési referenciaértékeket is felvett. A vélemény a 2002/46/EK irányelv I. mellékletében és az 1925/2006/EK rendelet I. mellékletében felsorolt vitaminokra és ásványi anyagokra vonatkozik.
- (16) A 90/496/EGK irányelv mellékletét ennek megfelelően módosítani kell.
- (17) Az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 90/496/EGK irányelv a következőképpen módosul:

⁽¹⁾ HL L 183., 2002.7.12., 51. o.

⁽²⁾ HL L 404., 2006.12.30., 26. o.

1. Az 1. cikk (4) bekezdésének j) pontja a következő mondattal egészül ki:

„Az anyag és a vizsgálati módszer meghatározását a II. melléklet tartalmazza.”

2. Az 5. cikk (1) bekezdése a következő francia bekezdésekkel egészül ki:

„— rost 2 kcal/g – 8 kJ/g

— eritrit 0 kcal/g – 0 kJ/g.”

3. A melléklet helyébe ezen irányelv I. mellékletének szövege lép.

4. Az irányelv kiegészül ezen irányelv II. mellékletének szövegével.

2. cikk

(1) A tagállamok legkésőbb 2009. október 31-én hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek az ennek az irányelvnek való megfeleléshez szükségesek. E rendelkezések szövegét, valamint az e rendelkezések és az irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

Ezen rendelkezések alkalmazása során 2012. október 31-től megtiltják az azokkal a termékekkel folytatott kereskedelmet, amelyek nem felelnek meg az ezzel az irányelvvel módosított 90/496/EGK irányelvnek.

A tagállamok által elfogadott rendelkezéseknek hivatkozniuk kell erre az irányelvre, vagy hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozással együtt kell megjelenniük. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok megküldik a Bizottságnak nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv tárgykörében fogadnak el.

3. cikk

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2008. október 28-án.

a Bizottság részéről

Androulla VASSILIOU

a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

A 90/496/EGK irányelv melléklete helyébe a következő szöveg lép:

„I. MELLÉKLET

A feltüntethető vitaminok és ásványi anyagok, valamint ezek ajánlott napi bevitelének a mennyisége (RDA)

A-vitamin (µg)	800	Klorid (mg)	800
D-vitamin (µg)	5	Kalcium (mg)	800
E-vitamin (mg)	12	Foszfor (mg)	700
K-vitamin (µg)	75	Magnézium (mg)	375
C-vitamin (mg)	80	Vas (mg)	14
Tiamin (mg)	1,1	Cink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Réz (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangán (mg)	2
B6-vitamin (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
Folsav (µg)	200	Szelén (µg)	55
B ₁₂ -vitamin (µg)	2,5	Króm (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molibdén (µg)	50
Pantoténsav (mg)	6	Jód (µg)	150
Kálium (mg)	2 000		

A jelentős mennyiség meghatározásához rendszerint az e mellékletben szereplő ajánlott napi bevitel 15 %-át kell figyelembe venni az élelmiszer minden 100 grammja, 100 milliliterje vagy egy csomagja esetében, amennyiben a csomag csak egyetlen adagot tartalmaz.”

II. MELLÉKLET

A 90/496/EGK irányelv a következő II. melléklettel egészül ki:

„II. MELLÉKLET

A rostot alkotó anyag és az 1. cikk (4) bekezdésének j) pontjában említett vizsgálati módszer meghatározása*A rostot alkotó anyag meghatározása*

Ezen irányelv alkalmazásában a »rost« olyan, legalább három monomer egységgel rendelkező szénhidrát-polimereket jelent, amelyeket a vékonybél nem emészt meg és nem szív fel, és amelyek az alábbi kategóriákba tartoznak:

- az élelmiszer fogyasztásra kerülő formájában természetes módon jelen levő, ehető szénhidrát-polimerek,
 - élelmiszer-nyersanyagból fizikai, enzimes vagy vegyi eljárással kinyert ehető szénhidrát-polimerek, amelyek általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok szerint kedvező élettani hatással bírnak,
 - ehető szintetikus szénhidrát-polimerek, amelyek általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok szerint kedvező élettani hatással bírnak.”
-